

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno disertanta/disertantky:	Mgr. Jan BERÁNEK
Téma práce:	Procesy s nacistickými zločinci v okupačních zónách a jejich vliv na československou retribuci
Rozsah práce:	319 s.
Datum odevzdání práce:	01. 08. 2021

1. Aktuálnost (novost) tématu

Problematika poválečných procesů s představiteli nacistického režimu a dalšími válečnými provinilci se u nás prozatím zkoumala především ve spojení s aplikací retribučního zákonodárství československými orgány, případně se pozornost upřela na norimberský proces s čelnými (nikoliv „čelními“ jak opakovaně píše autor) představiteli nacistického režimu. Tzv. zónové procesy zůstaly historickou a právněhistorickou vědou prakticky nepovšimnuty, proto je třeba volbu tématu ocenit.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Z výše uvedeného plyne, že se autor v podstatné části práce musel vedle publikovaných originálních pramenů opřít především o cizojazyčnou literaturu. Se svými zdroji pracoval obratně a do práce vnesl řadu vlastních postřehů, komparací a závěrů.

3. Formální a systematické členění práce

Práce je přehledně uspořádána, její jednotlivé části jsou logicky vystavěny a smysluplně na sebe navazují. Vytknout snad lze dvě drobnosti:

- Na s. 8 si autor klade otázku, zda byl v jednotlivých procesních programech aplikován pouze „zákon č. 10“, nebo i jiné právní předpisy. Odpověď na tuto otázku – prozatím jen jako nerozvedené konstatování, ale přece jen – se však čtenář od něj dověděl už na s. 5.
- V závěru pasáže o procesech v sovětské zóně (s. 219) a v závěru celé práce (s. 275) autor konstatuje, že v sovětské zóně bylo potrestáno velké množství osob, které byly zcela nevinné. Na rozdíl od dokladování jiných jeho závěrů v práci nenajdeme konkrétní příklad, kterým by toto konstatování podložil. Je zřejmě dovozováno z nedostatků, charakteristických pro sovětský procesní program, ale to k takovému kategorickému závěru nestačí.

4. Vyjádření k práci

Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Autor vytyčené cíle splnil.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Pokud to lze z pozice oponenta posoudit, autorova práce je jeho originálním dílem. Znaky plagiátorství nenese.
Logická stavba práce	Práce je přehledně uspořádána, její jednotlivé části jsou logicky vystavěny a smysluplně na sebe navazují.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Jak jsem již uvedl, autor se v rozhodující míře opíral o anglicky a německy psané prameny a sekundární zdroje.

Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autor postihl podstatné stránky zkoumané problematiky. Jeho závěry jsou vesměs náležitým způsobem podloženy argumenty, komparace srovnávají srovnatelné. Zároveň si byl dobře vědom limitů, daných přístupnými materiály, reálnými odlišnostmi jednotlivých okupačních zón i přístupy vítězných mocností k zpřístupňování materiálů.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Požadavky na vnějšíkovou podobu disertační práce autor naplnil.
Jazyková a stylistická úroveň	Po jazykové a stylistické stránce je práce kvalitní, drobná pochybení v ní nijak zásadně neovlivňují její úroveň.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce.
---	---

V Žeranovicích dne 09. 11. 2021

Radislav Jyříd
oponent/oponentka